

HIGIENSKA PRIPOROČILA ZA PREPREČEVANJE ŠIRJENJA OKUŽBE Z VIRUSOM SARS-CoV-2 PRI IZVAJANJU OBČASNEGA PREVOZA POTNIKOV

19. 11. 2021

Podajamo higienska priporočila za varnejši javni avtobusni prevoz v času možnosti prenosa virusa SARS-CoV-2.

Obvezni pogoji izvajanja navedenih dejavnosti so sicer določeni z veljavnimi vladnimi odloki, ki predpisujejo ukrepe za preprečevanje okužb z virusom SARS-CoV-2.

Ta priporočila ne veljajo za mednarodni tranzitni avtobusni potniški promet, kadar ta izpolnjuje naslednje pogoje:

- na ozemlju Republike Slovenije ni vstopnih in izstopnih postaj mednarodnega tranzitnega avtobusnega potniškega prometa. V Republiko Slovenijo vstopijo in izstopijo iste osebe. Prevoznik naj zagotovi seznam potnikov v mednarodnem tranzitnem avtobusnem potniškem prometu. Omogočen naj bo nadzor nad spoštovanjem teh pogojev na vstopnih in izstopnih točkah v oz. iz Republike Slovenije.
- na ozemlju Republike Slovenije se mednarodni tranzitni avtobusni potniški promet ne ustavlja, razen izjemoma zaradi nujnih fizioloških in zdravstvenih potreb voznika ali potnikov.

Avtobusni promet je dejavnost, ki je z vidika možnosti prenosa okužbe z virusom SARS-CoV-2 tvegana dejavnost. Opuščanje ukrepov v občasnem prevozu potnikov lahko vodi v širjenje okužbe.

V nadaljevanju podajamo higienska priporočila:

Izvajalci prevozov in potnikov naj upoštevajo vse splošne ukrepe za zaščito pred okužbo z novim koronavirusom: Preprečevanje okužbe z virusom SARS-CoV-2:

<https://www.nijz.si/sl/priporocila-za-preprecevanje-okuzbe-z-virusom-sars-cov-2>

Omejitev vstopa v vozilo

Osebe z znaki in simptomi akutne okužbe dihal in prebavil (npr. povišana telesna temperatura, zamašen nos/nahod, kihanje, kašljanje, bolečine v žrelu, težko dihanje, glavobol, bolečine v mišicah, driska, slabost/bruhanje), sprememb zaznavanja vonja in/ali okusa, neobičajne utrujenosti, vnetja očesnih veznic, tako v blagi kot v težji obliki, naj **ne uporabljajo sredstev javnega prevoza potnikov**.

Higiena vozniškega prostora

- V voznikovem delovnem prostoru naj bo nameščeno razkužilo za roke.
- Voznik naj si pred vstopom v vozilo razkuži roke.
- Večkrat na dan naj voznik z razkužilom obriše volan, kljuge, gumbe in druge površine, ki se jih dotika z rokami.

Zaščita med voznikom in potniki

V primeru, kjer fizična pregrada ni zagotovljena, naj bo med voznikom in potniki zagotovljena medosebna razdalja 1,5 metra na način, da bodo sedeži oziroma prostor neposredno za voznikom (in kjer so, tudi sedeži desno od voznika) ustrezno označeni s prepovedjo sedenja oziroma zadrževanja, za voznika pa je potrebna dodatna zaščitna oprema. Potrebno zaščitno opremo in njeno združljivost z delovnim procesom voznika (zlasti neposreden stik s potnikom ob morebitnem nakupu vozovnice in gibanje vseh potnikov ob vstopu mimo voznika) naj presodi pooblaščen zdravnik specialist medicine dela, prometa in športa ali Razširjeni strokovni kolegij za medicino dela, prometa in športa.

Vožnja z masko

Voznik naj ves čas pravilno nosi masko, tip maske naj določi pooblaščen zdravnik specialist medicine dela, prometa in športa. Voznik naj z masko ravna in jo menja v skladu z navodili proizvajalca. Maska naj pokriva nos in usta. Maske naj se med nošenjem ne dotika. Navodila za pravilno namestitev in odstranitev maske:

https://www.nijz.si/sites/www.nijz.si/files/uploaded/maske2_lectorirano.pdf.

Smer gibanja potnikov

Priporočamo, da so vstopna in izstopna vrata na vozilu označena in ločena. V vozilih, ki imajo več kot ena vrata, priporočamo, naj se vstopa le pri sprednjih vratih in izstopa pri ostalih vratih.

Razdalja med potniki

Priporočamo, da je med potniki (razen med člani istega gospodinjstva in osebami, ki so sicer v tesnih stikih) čim večja možna razdalja. Priporočamo, da je med osebami vsaj: en sedež prost in diagonalni zamik – "cik-cak razporeditev", brez stojišč.

Higiena rok potnikov

Ob vstopnih/izstopnih vratih vozila naj bo nameščeno razkužilo za roke za potnike. Potniki si naj pred vstopom v vozilo razkužijo roke, enako svetujemo tudi ob izstopu.

Uporaba maske za potnike

Potniki naj ves čas trajanja prevoza pravilno nosijo masko (kirurško ali FFP2), ki prekrije nos in usta. V času nošenja maske naj se je oseba ne dotika, saj bi na tak način lahko prišlo do onesnaženja rok in nevarnosti prenosa okužbe na druge predmete in osebe.

Higiena vozila in prezračevanje

- Potniki naj se čim manj dotikajo katerihkoli površin v vozilu.
- Vozilo je treba na koncu vožnje v tekočem dnevu temeljito prezračiti in očistiti ali razkužiti vse površine, s katerimi so bili potniki lahko v stiku (prijemala in naslonjala za roke in glavo, gumbi za signalizacijo in/ali odpiranje vrat, okna zaradi morebitnega naslanjanja nanje).
- Tekom vožnje je treba zagotavljati intenzivno prezračevanje vozila z zunanjim zajemom zraka, možnosti prezračevanja s kroženjem notranjega zraka v vozilu naj se ne uporablja.
- Na koncu potovanja skupine potnikov je treba vozilo v celoti temeljito očistiti, še posebej temeljito očistiti ali razkužiti vse površine, s katerimi so bili potniki lahko v stiku (prijemala in naslonjala za roke in glavo potnikov, gumbi za signalizacijo in/ali odpiranje vrat, okna zaradi morebitnega naslanjanja nanje).

Virus SARS-CoV-2 se najpogosteje prenaša preko izločkov iz dihal med ljudmi, ki so tesno skupaj, oziroma preko onesnaženih rok.

Prenosi so posebej pogosti v zaprtih, prenapolnjenih in neustrezno prezračevanih prostorih.

Upoštevajmo priporočila glede vzdrževanja medosebne razdalje, pravilnega nošenjamaske, higiene rok in higiene kašlja.

Virus v okolico izločamo s kihanjem, kašljanjem, glasnim govorjenjem, zato je priporočena medosebna razdalja vsaj 1,5 oz. 2 metra.

V primeru, da je ta razdalja manjša, je tveganje za okužbo večje.

Ob kihanju, kašljanju ali neposrednem dotikanju površin ali predmetov z onesnaženimi rokami virus nanese na različne predmete in površine, kot so mize, delovne površine, gumbi na vratih, ročaji, držaji in ograje, denar...

Drugi ljudje se lahko okužijo tako, da se dotaknejo teh onesnaženih površin, nato pa se dotaknejo oči, nosu ali ust, ne da bi si prej umili roke.

Roke zato vedno smatramo kot onesnažene, izjema je le neposredno po njihovem umivanju ali razkuževanju.

Z upoštevanjem vseh navedenih ukrepov zmanjšamo možnost za prenos povzročitelja okužbe in s tem ščitimo sebe in druge.

Za pravilno izvajanje zaščitnih ukrepov je odgovoren tudi vsak posameznik. Opozarjamo, da navkljub upoštevanju vseh predlaganih ukrepov možnost okužbe v vozilu še vedno ostaja.

Seznam potnikov

Izvajalci občasnih prevozov in naročniki le-teh naj pred potovanjem sestavijo seznam potnikov z njihovimi kontaktnimi podatki (ime in priimek, telefon in/ali elektronski naslov, na katerega so dosegljivi za obveščanje v primeru okužbe). Podatke naj hranijo vsaj 14 dni po zaključenem potovanju.

Obveščanje potnikov

Potnike je treba pred začetkom vožnje seznaniti s pravili načina vožnje v času širjenja okužb z virusom SARS-CoV-2. Pravila načina vožnje naj bodo dostopna potnikom tudi med vožnjo na avtobusu.